
Argentínai értesítés

Nemrég kaptuk az értesítést Dél Amerikából, *Ladányi Domonkos* úrtól: 2002 november 8-án Buenos Airesben az argentin Colegio Militar ünnepséget rendezett abból az alkalomból, hogy átvették Domonkos Béla magyar szobrász alkotását, amely Czetz János magyar honvéd tábormokot, argentin ezredest ábrázolja. Ugyanekkor került sor a tábormok házassági okmányainak és a Wienerneustadti Katonai Akadémián őrzött Czetz-okmányoknak az átadására. Mindezekhez egy székelykapu-modellt is mellékeltek.

Mint Ladányi Domonkos úr írja, a dombormű a Colegio Militar igazgatói irodájának falát díszíti (hiszen e katonai főiskola alapítója és első igazgatója Czetz János volt). Másik képünk: az ünnepségen a kollégium hallgatói és tanári tisztikara mellett részt vettek: (balról jobbra): Vattay Miklós, a Vitézi Rend jelenlegi dél-amerikai törzskapitánya, Szőnyi Ferenc, a Magyar Köztársaság nagykövete, Ortiz tábormok iskolaigazgató és Ladányi Domonkos, a Vitézi Rend dél-amerikai tiszteletbeli törzskapitánya.

Szóval és ecsettel *Gopcsa Paula festőművész képei* *a Józsefvárosi Galériában*

Gopcsa Paulának és *Kocsi Miklósnak* a Tavaszi Fesztivál időszakában megnyílt tárlata számunkra megkülönböztetett jelentőségű. A „Művészházaspárok a Józsefvárosban” sorozat keretében jelentkező magyarörmény származású festőnő munkáival viszonylag ritkán találkozhatunk, pedig a színekben és formákban, kompozícióban és mondanivalóban összehangolt művek együttesét a szépszámú látogatók körében elismerés övezte.

A kiállító teremben örök festői témák fogadnak: táj- és városképek, csendéletek, portrék, zsánerek. Ám ezek a látszólagos „sablonok” Gopcsa Paula művészlencséjén át új értelmet kapnak. Ecsetjének nyomán apró szépségekre lelünk, melyek derűs színvilága beragyogja képeit. A festő alkotói pályáján tehetséggel és szépérzéssel kamatoztatja a Képzőművészeti Főiskola kiváló mestereinek, így például Pór Bertalannak, Domanovszky Endrének, Barcsay Jenőnek tanításait, azokat bizonyos könnyedséggel hangolva saját művészi vérmérsékletének, egyéni érzés- és gondolatvilágának húrjaira.

A képek között sétálva - a kiállító atmoszférateremtő képességének köszönhetően - a személyes élmény hitelével kalandozhatunk Olaszország veretes és hírneves helyein, barangolhatunk hazai tájainkon, Veszprémben és Szobotkán. Törékeny vonalrajzú arcképei - festői erényein túl - találó jellemportrék. Kifinomult érzékenységgel közeledik gyermekmodelljeihez, megjelenítésükben a külsődleges jegyek valóságú megörökítésével együtt a lélekábrázolás mélységéig is eljut. Ilyenkor érezzük legtisztábban, hogy Gopcsa Paula személyiségében a küldetéstudattal szolgáló tanárember és a művész tulajdonképpen egylényegű. Művészetét harmónia lengi be, öröm nézni olaj és akvarellműveit, rajzait, monotypiáit. Stílusa, a jó ízléssel ölelkező mértéktartás nemes szándékában és gyakorlatában, elsősorban posztimpreszionista hagyományainkból merít, miközben a festő önálló alkotói elképzeléseit valósítja meg. A tárlaton bemutatott munkák beszédesen szólnak arról, hogy a közérthetően megfogalmazott, művészi alázattal megközelített őszinte, személyes élmény visszaadására ma is van igény. Korunk művészetének mind manipulatívabb útvesztőjében pedig egyre inkább.

Noha Gopcsa Paula felkészült festő, aki a vörösberényi és balatonboglári művésztelepeknek éveken át egyik állandó vendége volt, akinek gimnáziumi szakfoglalkozása a Képzőművészeti Főiskola tanítási gyakorlatának helyszíne, személyében a művész mégis szinte elválaszthatatlan a pedagógustól. Mindkét tevékenységét az értékmentés és értékátadás szándéka is vezérli. Tiszteletre méltó, ahogyan alkotói munkája mellett, a Szinyei Merse Pál Általános Iskola és Gimnázium rajz- és művészettörténet tanáráként generációk arra fogékony tagjait beoltotta művészetszeretettel, beavatta őket a mesterség rejtelmeibe. Példaként említem azt a jó nevű műgyűjtőt és galéria tulajdonost, az iskola hajdani diákját, Haas Jánost, aki egykor ennek az ösztönzésnek nyomán kezdett múzeumokba járni. Gopcsa Paula lelkesedéssel magyarázott, rajongással mesélt a művészet történetéről, kiváltképp a modern iránti látásmódot fejlesztette. Bátorította növendékeit, hogy merjenek látni. Szívből hitt és hisz a jó pedagógia erejében. Tanórái ezért is voltak meggyőzőek, s mint a fenti eset tanúsítja, egy életre meghatározóak. És érhet-e nagyobb öröm pedagógust, mint amikor tapasztalja, hogy munkája gyümölcse beérett. Becsülni és féltetni kell a Gopcsa Paulához hasonló embereket. Számuk egyre apad.

Benedek Katalin

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves barátaink, rokonaink!

Budaörs I. magyarörmény tárlatának már voltak előzményei, hiszen az elmúlt évek folyamán fotóművészeti és grafikai munkákban gyönyörködhetek az érdeklődők. A megrendezett kiállítások tanúsítják, hogy milyen értékes, érdekes kultúrával gazdagítják az örmény gyökerű magyar alkotóművészek szellemi életünket. Nem egy művész a *Hollósy Simon*, *Barcsay Jenő* - hogy csak a legkiválóbb elődöket említsen - nevével fémjelezhető eltökéltséggel és igénnyel teljesíti feladatát.

A ma nyíló tárlat legszembetűnőbb sajátossága a képzőművészeti műfajok széles skálájában rejlik. Ugyanis, a teremben sétálgatva, az első vizuális benyomás után alaposabban szemügyre véve a műveket, újabb felfedezést tehetünk: a falakon függő képek különféle technikákkal, eljárásokkal készültek: olajjal, akvarellal, ceruzával, ill. monotypia, rézkarc kínálta ábrázolási eszközökkel. Ebből a sokszínű kollektióból tisztán csendül ki az egyöntetű, őszinte megnyilatkozás hangja. Tulajdonképpen a kortárs magyarörmény művészek kisebb seregszemléjeként is szólhatnék az eseményről, mivel az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületnek 2001-ben, államiságunk ezredfordulójára emlékező nagyobb kiállítása után most találkozhatunk ismét, ezúttal a grafika és festészet hiteles képviselőivel. Újfennt bizonyítva az előnyös génkeveredésű népközösség tehetségét.

A tárlat közreműködői ismert, méltányolt alkotók, kiállítóművészek. Ennek illusztrációjaként említem, bár bizonyára önök közül is többen megtekintették, *Gross Arnold* legutóbbi, 2003-as kiállítását az Iparművészeti Múzeumban, *Gopcsa Pauláét* az elmúlt hetekben a Józsefvárosi Kiállítóteremben, vagy - a fentieket megelőzően - *Botár Edit* kolozsvári akvarellciklusát a Vármegye Galériában, és *Gajzágó Sándor* biblikus tárgyú műveit az esztergomi Keresztény Múzeumban.

Az itt megvalósult kiállítás másik, a már említett többszólamúságon túli jellemzője, a különböző irányból megközelített téma azonossága. Ez persze lehet véletlenszerű. A látottak alapján azonban arról győződhetünk meg, hogy a művészeket elsősorban a természet, táj, szűkebb környezetük ihlette. Elsőként a vidéki régió küldötteit köszöntöm: *Tóth Rózsát*, *Tóth*